

IT SOHASINING BUGUNGI HAYOTDAGI O'RNI VA TARAQQIYOTI

Muallif: Murtozova Nilufar Dilshod qizi

O'zbekiston Davlat Jahon tillari universiteti,
Ingliz filologiyasi yo'nalishi, 3-bosqich talabasi

Anotatsiya

Ushbu maqolada axborot texnologiyalari (IT) sohasining zamonaviy jamiyatlardagi tutgan o'rnini, uning iqtisodiy va ijtimoiy hayotga ta'siri, shuningdek, O'zbekistonda bu sohadagi yutuqlar va istiqbollar tahlil qilinadi. Maqolada global va milliy statistik ma'lumotlar asosida IT sohasining o'sish sur'atlari yoritiladi. Diagrammalar orqali IT eksportining yillik o'sish dinamikasi ko'rsatilgan, shuningdek, ilg'or davlatlar tajribasi bilan solishtirma tahlil berilgan.

Annotation

This article analyzes the role of Information Technology (IT) in modern society, its impact on economic and social life, as well as the development trends in Uzbekistan. The paper includes both global and local statistical data to highlight annual growth rates in the IT field. It also presents diagrams illustrating export trends and provides a comparative analysis with leading countries in the sector.

Kalit so'zlar

Axborot texnologiyalari, raqamli transformatsiya, sun'iy intellekt, IT eksporti, ta'limda IT, IT siyosati, O'zbekiston

Kirish

So'nggi yillarda axborot texnologiyalari (AT) inson hayotining deyarli barcha sohalariga kirib kelmoqda. Ta'lim, sog'liqni saqlash, transport, sanoat va xizmat ko'rsatish kabi yo'nalishlar IT yordamida avtomatlashtirilmoqda va raqamlashtirilmoqda. Bugungi globallashtirish davrida IT sohasi iqtisodiyot uchun yangi

drayverga aylangan. Ushbu maqolada mazkur sohaning ahamiyati, global va milliy rivojlanish tendensiyalari hamda O'zbekiston misolida IT eksporti bo'yicha yutuqlar tahlil qilinadi.

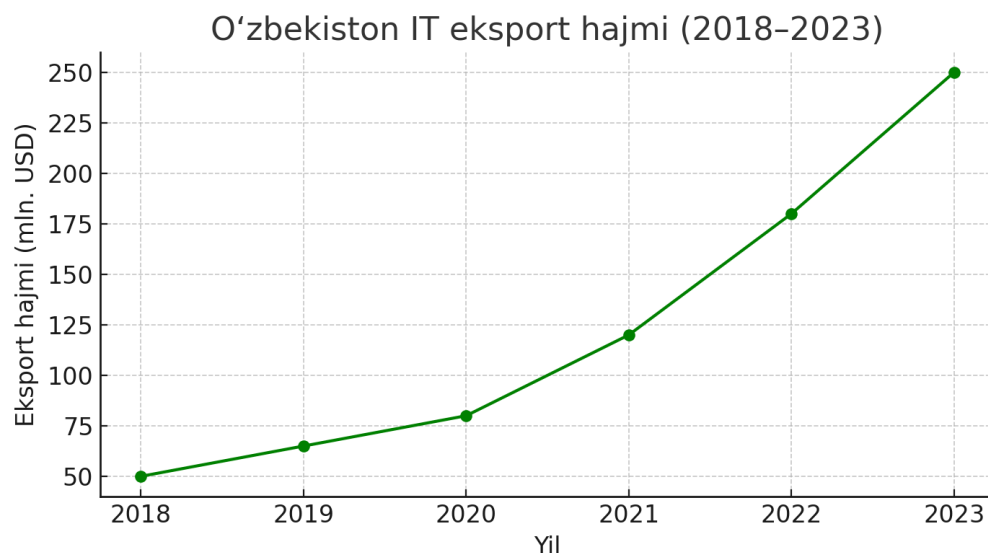
Asosiy qism

IT sohasining global rivoji: Dunyoda 2023-yil yakunlariga ko'ra IT sektori global YIMning 7.1% ni tashkil etdi [1]. AQSh, Xitoy, Hindiston kabi mamlakatlar raqamli iqtisodiyotga katta e'tibor qaratmoqda. Ayniqsa, sun'iy intellekt (AI), bulutli hisoblash, katta ma'lumotlar (Big Data) va IoT texnologiyalari global bozorni boshqarmoqda.

Ta'limda IT: IT sohasi ta'limda ham o'z aksini topmoqda. Raqamli darsliklar, onlayn ta'lim platformalari, sun'iy intellektga asoslangan shaxsiylashtirilgan o'qitish tizimlari samaradorlikni oshirmoqda. O'zbekistonda "One Million Uzbek Coders" dasturi orqali minglab yoshlar IT ko'nikmalariga ega bo'ldi [2].

O'zbekistonda IT sohasining rivojlanishi: 2019-yilda tashkil etilgan IT Park bugungi kunda 1000 dan ortiq kompaniyani birlashtirgan. 2023-yilda IT xizmatlari eksporti 250 mln. AQSh dollaridan oshgan bo'lib, 2018-yilga nisbatan 5 baravar o'sishga erishilgan [3].

Eksport strategiyasi: O'zbekiston hukumati 2030-yilgacha raqamli iqtisodiyotni YIMning 10% ga yetkazishni maqsad qilgan [4]. Bu esa IT xizmatlarini xorijiy bozorlarga faol olib chiqishni talab etadi. Bunda sun'iy intellekt va dasturiy mahsulotlar eksporti asosiy yo'nalish bo'lib qoladi.

Rasm: O'zbekiston IT eksport hajmi (2018–2023) [3]

Xulosa

IT sohasi zamonaviy taraqqiyotning ajralmas bo'g'iniga aylangan. Bu yo'nalishda ilg'or texnologiyalarni o'zlashtirish, kadrlar salohiyatini oshirish va eksport imkoniyatlarini kengaytirish zarur. O'zbekiston IT sohasida izchil rivojlanmoqda, lekin bu jarayonni tezlashtirish uchun ilm-fan va biznesni integratsiyalash, xalqaro hamkorlikni kengaytirish va innovatsion loyihalarni qo'llab-quvvatlash muhim ahamiyatga ega. Ushbu maqolada keltirilgan tahlillar asosida shuni aytish mumkinki, yaqin yillarda O'zbekiston IT xizmatlari eksporti 1 milliard dollardan oshish salohiyatiga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar

- [1] World Bank: Digital Economy Report 2023. www.worldbank.org
- [2] One Million Uzbek Coders — Ministry for Digital Technologies of Uzbekistan. digit.uz
- [3] IT Park Uzbekistan — Rasmiy hisobotlar, 2023. www.it-park.uz
- [4] O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-60-son qarori, 2022-yil.
- [5] UNCTAD, Global ICT Development Index, 2023.
- [6] Yusupov A. "Axborot texnologiyalarining ijtimoiy hayotdagi o'rni", Toshkent, 2022.